

ПОНЯТТЯ І СТРУКТУРА ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Представлено інформацію про права Європейського Союзу; Розглянуто основні функції, норми та структуру прав Європейського Союзу.

Ключові слова: ЄС, СЗППБ, СПБО, структура, норми, галузі права, інститути права.

Abstract

Information on European Union rights is presented; The basic functions, norms and structure of European Union rights are considered.

Keywords: EU, CFSP, CSDP, structure, norms, field of law, institutions of law.

Вступ

Система права Європейського Союзу – це новий правовий порядок, утворений засновницькими договорами, характеризується своєю автономністю та внутрішнім узгодженням власної системи правових джерел, а також специфічною природою взаємовідносин, що існують між правовими нормами Європейського Союзу та національними правовими системами держав-учасниць.

Поняття і структура права Європейського Союзу

Євросоюз є структурою, яка регулює здійснення економічної, політичної та правової інтеграції 27 європейських держав (Австрії, Бельгії, Болгарії, Греції, Данії, Естонії, Ірландії, Іспанії, Італії, Кіпру, Латвії, Литви, Люксембургу, Мальти, Нідерландів, Німеччини, Польщі, Португалії, Румунії, Словаччини, Словенії, Угорщини, Фінляндії, Франції, Хорватія, Чехії, Швеції) [1].

ЄС ухвалює нормативні акти лише в тих сферах та обсязі, у яких він має відповідні повноваження за установчими договорами, визначеними його державами-членами.

Складовими елементами ЄС є спільна зовнішня політика та політика безпеки (далі – СЗППБ) і спільна політика безпеки та оборони (далі – СПБО). Ця складність конструкції Євросоюзу спричинена поступовим розвитком процесів європейської інтеграції, за якою до сфер, які вже охоплені правовим регулюванням інститутів і установ Союзу, додаються все нові галузі. Завдяки ліквідації наявних раніше трьох опор Союзу розвиток європейської інтеграції здійснюється на основі формування права ЄС як гомогенної системи правових норм, оскільки усі напрями діяльності Євросоюзу підпорядковані одній правовій структурі [2].

Право Євросоюзу за своєю структурою поділяється на первинне та вторинне.

До первинного права ЄС належать норми міжнародних договорів, які становлять правову основу для функціонування всіх складових елементів, що формують Євросоюз. Первинне право ЄС створює правові засади для ухвалення законодавчих та інших правових актів Союзу.

Вторинне право ЄС являє собою більш складну підсистему норм. До нього відносять норми, які закріплені в актах органів Союзу, а також у міжнародних угодах, що уклали між собою європейські співтовариства та інші суб'єкти міжнародного права. Вторинне право не повинно суперечити первинному, яке є основою правопорядку ЄС [3].

Система права ЄС постійно змінюється. Але це не означає, що не можна виділити такі її окремі складові, як галузі та інститути.

До галузей права ЄС належать: сукупність правових норм, які визначають правове становище Союзу; правове регулювання внутрішнього ринку; торгівельне та комерційне право; право конкуренції; право охорони навколишнього середовища; право щодо державних замовлень; трудове право; право зовнішніх зносин тощо.

Щодо інститутів права Євросоюзу, то можна говорити про два їх види. По-перше, це інститути, що є загальними для всієї системи права ЄС. До них належать визнання, правонаступництво, відповідальність. Також, у кожній галузі права Євросоюзу формуються свої інститути. В межах правового регулювання внутрішнього ринку ЄС існують такі інститути, як свобода пересування товарів, вільний рух людей, свобода економічної діяльності і надання послуг.

Названі галузі та інститути права Євросоюзу, як правило, не охоплюють повністю правовідносини у тій чи іншій сфері правового регулювання, а лише доповнюють відповідні галузі національного права

держав-членів. Винятками з цього правила є норми, що визначають правовий стан ЄС та право зовнішніх зносин ЄС [4].

Тому будь-яка стратегія на зближення законодавства третіх країн, включаючи Україну, до права ЄС повинна враховувати цю особливість системи права європейського інтеграційного об'єднання.

Висновки

Проаналізувавши інформацію, можна зробити висновок, що основними складовими елементами ЄС є СЗППБ та СПБО. Право Євросоюзу поділяється на первинне та вторинне. Структуру права Європейського Союзу складають декілька взаємопов'язаних між собою компонентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Право Європейського Союзу», [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Право_Європейського_Союзу
2. Характеристика права ЄС, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eu-ua.org/kharakterystyka-prava-yes>
3. Правова система Європейського Союзу: джерела, принципи, структура», [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ukrainepravo.com/international_law/european_union_law/pravova-systema-evropeys%60kogo-soyuzu-dzherela-pryntsyru-struktura/
4. Галузі права ЄС», [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/1597012248493/pravo/ponyattya_prava_evropeyskogo_soyuzu
5. Корнієнко В. О. Партийна ідеологія: система цінностей, або синдром «суспільної кататонії»? [Текст] / В. О. Корнієнко, С. Г. Денисюк, О. В. Буряченко // Гілея : збірник наукових праць [гол. ред. В. М. Вашкевич]. — К. : ВІР УАН, 2017. — Вип. 117. — С. 253–269.
6. Корнієнко В. О. Реалізація ідеалу соціально-правової держави в українському суспільстві [Текст] / В. О. Корнієнко // Право України : юридичний журнал. — 2001. — № 2. — С. 47-53.
7. Корнієнко В. О. Політичний ідеал як проблема вибору [Текст] / В. О. Корнієнко // Людина і політика : український соціально-гуманітарний журнал. — 2001. — № 2. — С. 139-150.
8. Корнієнко В. О. Лобіювання як засіб реалізації політичних інтересів [Текст] / В. О. Корнієнко, С. П. Годний // Innovative solutions in modern science. - Dubai : TK Meganom, 2017. - № 1(10). - С. 19-25.
9. Ващенко К. О. Політологія для вчителя [Текст] : навчальний посібник / К. О. Ващенко, В. О. Корнієнко. - Київ : Вид-во імені М. П. Драгоманова, 2011. – 406.
10. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі [Електронний ресурс] : [онлайн-гід з питань євроантлантичної інтеграції] : [електронний] навчальний посібник / В. О. Корнієнко. - Електронні текстові дані (1 файл (PDF) : 20,2 Мбайт). - Вінниця : ВНТУ, 2017. - 147 с.
11. Корнієнко В. О., Денисюк С. Г. Формування європейської ідентичності: аргументи для України. Політологічний вісник. Вип. 80. Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка, 2018. С. 20-35.
12. Корнієнко В. О. Євросоюз: українська мета на тлі європейських проблем [Електронний ресурс] / В. О. Корнієнко // Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. – Електрон. текст. дані. – 2019. – Режим доступу: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2019/paper/view/6809>.

Мартинюк Ярослав Юрійович — студент групи 2ПІ-176, факультет інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, email: yaruk797@gmail.com

Корнієнко Валерій Олександрович — кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Yaroslav Martynyuk Y. — Department Information Technologies and Computer Engineering, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: yaruk797@gmail.com

Kornienko Valeriy O. — Candidate of Historical Sciences, PhD (Political Science), Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.